

Intern korrespondanse

Saksnr.: 201602078-42
Saksbehandler: RNO
Emnekode: ESARK-1212

Til: Finansbyråd og kommunaldirektør

Fra: Økonomiseksjonen BFIE

Dato: 06. oktober 2016

Regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett 2017: Foreløpig konsekvensvurdering for Bergen kommune

Det samlede inntrykket er at regjeringen med sitt forslag til statsbudsjett for 2017 i hovedsak følger opplegget som ble lagt i kommuneproposisjonen for 2017.

Samlede inntekter

Regjeringen Solberg legger opp til en reell vekst i de samlede inntektene i 2017 på omlag 3,4 mrd. (ca. 0,7 %) for hele kommunesektoren. Veksten er regnet fra det nivået på inntektene som ble lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett 2016.

Frie inntekter

Frie inntekter anslås å øke reelt med 4,075 mrd. (1,2 %) fra 2016 til 2017 for kommunesektoren, når en regner veksten ut fra overslaget for 2016 i revidert nasjonalbudsjett. For primærkommunene er økningen på 3,6 mrd. Årsaken til at veksten i samlede inntekter er lavere enn veksten i frie inntekter, er at øremerkede tilskudd foreslås redusert i 2016.

Påregnet skattevekst i **2016** (samlet for kommunene) er justert opp fra 6,4 % til 8,7 %. Bakgrunnen for den store skatteveksten i år er i hovedsak at aksjeeiere har tatt ut ekstraordinært stort utbytte for inntektsåret 2015, jamfør skattereformen fra 2016.

Fra 2016 til 2017 er det påregnet en nominell skattevekst på 2,3 % i forhold til forutsatt skatteinngang i 2016. Den relativt lave skatteveksten fra 2016 til 2017 skyldes den ekstraordinære skatteveksten i 2016. Skatteøren for kommunene i 2017 foreslås holdt uendret 11,8 %.

Effekt av regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett for 2017 for Bergen

Frie inntekter

I hovedsak er inntrykket at regjeringen i makro har lagt seg på det laveste vekstanslaget for frie inntekter som ble antydnet i kommuneproposisjonen 2017, som ble fremlagt i vår (mellom 3,45 mrd. og 3,7 mrd. for primærkommunene). Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i revidert nasjonalbudsjett 2016.

Anslaget på frie inntekter i statsbudsjettforslaget for 2017 viser at totalanslaget for Bergen (14,117 mrd.) ligger ca. 5 mill. over byrådets anslag i innstilling 1 (14,112 mrd.).

Etter statens opplegg er det i de frie inntektene – på landsbasis - lagt inn 2,0 mrd. i kompensasjon for demografiutvikling og 0,75 mrd. i kompensasjon for økte pensjonskostnader.

Den kommunale deflatoren (antatt samlet pris- og kostnadsvekst fra 2016 til 2017) er i statsbudsjettet ført opp til 2,5 %, der årslønnsveksten fra 2016 til 2017 er forutsatt til 2,7 %. I byrådets innstilling er deflatoren forutsatt til 2,52 %, og årslønnsveksten er her også forutsatt til 2,7 %.

Et foreløpig anslag på konsekvenser av statsbudsjettet 2017, sett opp mot byrådets innstilling 1 til budsjett 2017, indikerer en merbelastning på ca. 15 mill.

Det vises for øvrig til informasjon fra fylkesmannen i Hordaland om «Statsbudsjett 2017 – kommuneopplegget» (se fylkesmannens nettside).

Øremerkede tilskudd til kommunalt vedlikehold og rehabilitering

Det foreslås for 2017 å fordele 650 mill. i øremerket tilskudd til vedlikehold og rehabilitering for kommuner på Sør- og Vestlandet. Av dette vil 400 mill. bli fordelt med et likt tilskudd per arbeidsløs person til kommuner som har arbeidsløshet ut over landsgjennomsnittet på 3,1 prosent, per utgangen av august i år. Tilskuddet til Bergen vil ifølge dette bli på 26,154 mill. i 2017.

Fordelingen av de gjenstående 250 mill. vil bli vurdert nærmere over nyttår i lys av den faktiske utviklingen i arbeidsløsheten.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester

Regjeringen forslår å øke innslagspunktet med 50 000 utover lønnsvekst, noe som vil gi kommunene et større økonomisk ansvar for særlig ressurskrevende brukere. Det nye innslagspunktet vil være 1 157 000. Dette vil gi Bergen kommune en mindreinntekt på 14,9 mill.

Dette får regnskapsmessig effekt allerede for inneværende år, ettersom refusjonen utbetales fra staten etter kontantprinsippet (utbetales i 2017 etter 2017 – regelverk), mens kommunene må inntektsføre etter anordningsprinsippet (dvs. for det året inntekten faktisk gjelder).

Investeringsstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem

Regjeringen foreslår å gradvis legge om dagens tilskuddsordning slik at det fra og med 2021 kun vil gis tilskudd til plasser som bidrar til netto tilvekst av plasser. Dette gjennomføres ved at en mindre del av tilskuddspotten avsettes til plasser som ikke gir netto tilvekst. Dette vil kunne få effekt på tilskuddet til nye Åsane sykehjem og nytt Frida Fasmer sykehjem. Dette vil likevel være avhengig av når det kan søkes om tilskudd og størrelse på potten til slike prosjekter.

Satsene foreslås for øvrig justert fra 1 575 000 til 1 620 000 for omsorgsboliger og fra 1 925 000 til 1 980 000 for sykehjemsplasser. Økningen antas å tilsvare forventet prisstigning i byggebransjen.

Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjeneste

50 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter i 2017 er grunnlagt med økt satsing på skolehelsetjenester og helsestasjoner. Økningen er framstilt som en del av Opptrappingsplan mot vold og overgrep i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag. Tilskuddet til Bergen er økt med 3,224 mill., til samlet 37,009 mill.

Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering

Regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. i frie inntekter, samt 91 mill. som øremerket tilskudd etter søknad til en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i kommunene. For å få innvilget øremerket tilskudd er det en forutsetning å ha oppdatert planverk på området innen utløpet av 2017. Det foreslås å øke stimuleringsmidlene til 300 millioner kroner innen 2019. Av de 100 mill. i frie midler vil ca. 5 mill. gå til Bergen.

Økte egenandeler i fysioterapitjenesten

Regjeringen foreslår å avvikle den såkalte sykdomslisten som gir fritak for betaling av egenandeler i fysioterapitjenesten. Dette forutsettes å gi kommunene til sammen 175 mill. i økte inntekter. Rammetilskuddet foreslår redusert tilsvarende. Dette skal ha effekt fra årsskiftet.

Endringen innebærer at Bergen kommune evt. må innføre økte egenandeler for pasienter som mottar kommunal fysioterapitjeneste, tilsvarende ca. 5 % av 175 mill., dvs. 8,75 mill.

Opptrappingsplanen for rusfeltet

Det foreslås å styrke tjenestene til personer med rus- og/eller psykiske problemer med 345 mill. kroner til oppfølging av Prop. 15 S (2015–2016) Opptrappingsplanen for rusfeltet i 2017, hvorav 300 mill. i overføring av frie midler til kommunene. Av dette kan Bergen kommune forvente å få ca. 15 mill. i friske midler til rusfeltet i Bergen. Tilsvarende beløp er tidligere innarbeidet i innstilling 1.

Omlegging av rentekompensasjonsordninger

Kompensasjonsrenten nedjusteres for de tilsagn som er gitt før 2015 med 0,5 prosentpoeng gjeldene 01.01.2017. Dette gjelder ordningene for skolebygg og svømmeanlegg, kirkebygg og sykehjemsplasser mv.

Effekten for Bergen kommune er beregnet til ca. 6 mill. i 2017.

Nytt inntektssystem

Inntektssystemet er lagt om fra 2017. Byrådets innstilling 1 ble laget med utgangspunkt i stortingets vedtak fra ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2017. Med sitt forslag til statsbudsjett for 2017 følger regjeringen opp stortingets vedtak, med konsekvenser for Bergen på linje forutsetningene i budsjettinnstilling 1 for 2017 (anslag -35 mill.), slik det også er innarbeidet i byrådets innstilling 1.

Rune Nordtorp - saksbehandler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

